

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Instructie voor gebruik:

Dit is het formulier voor de beantwoording van de Beleidskompasvragen ten behoeve van internetconsultatie. Per 29 maart 2023 worden bij nieuwe internetconsultaties de antwoorden op de vragen van het Beleidskompas gepubliceerd. Let op dat dit formulier op enkele punten afwijkt van het reguliere Beleidskompasformulier, aangezien dit formulier terugblijkt op de stappen voorafgaand aan de consultatie.

Alle tekstvakken in het formulier dienen te worden ingevuld en vragen mogen niet worden verwijderd. Indien het voorstel een technische wijziging betreft of om een andere reden beleidsarm is, kan bij de vragen die niet van toepassing zijn worden volstaan met het invullen van "n.v.t."

Verwijder de cursief gedrukte tekst na beantwoording van de vragen.

Titel:

(Vul hier de publicatietitel van de internetconsultatie in)

Subsidieregeling Strategisch Opleiden MSZ

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

UMC's, ziekenhuizen en klinieken voor medisch specialistische zorg (revalidatiecentra, dialysecentra, epilepsiecentra, radiotherapeutische instellingen, audiologische centra en de zelfstandige behandelcentra) zijn in deze subsidieregeling de aanvrager.

Brancheorganisaties: ZKN, NVZ en NFU.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

UMC's, ziekenhuizen en klinieken voor medisch specialistische zorg (revalidatiecentra, dialysecentra, epilepsiecentra, radiotherapeutische instellingen, audiologische centra en de zelfstandige behandelcentra), omdat deze partijen in deze subsidieregeling de aanvrager zijn.

Brancheorganisaties: ZKN, NVZ en NFU.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

In het Bestuurlijk Overleg MSZ waarin voorgenoemde brancheorganisaties in zijn vertegenwoordigd is overeenstemming bereikt voor het opzetten van deze regeling. Over de nadere uitwerking van de regeling is gesproken met de brancheorganisaties ZKN, NVZ, NFU en ZN in een technische werkgroep.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het probleem?

1. De omvang van de arbeidsmarktproblematiek in de medisch specialistische sector vraagt om het strategisch opleiden van personeel in de medisch specialistische sector, gericht op de ontwikkelingen die nodig zijn om voldoende zorg voor iedereen beschikbaar te houden.
2. Verder is in het Integraal Zorgakkoord afgesproken dat de middelen die op grond van de Subsidieregeling worden verstrekt, beschikbaar blijven voor de medisch specialistische sector tot en met 2026. Voor 2027 en verder wordt verkend hoe een meer structurele bekostiging van opleiden en scholing eruit moet zien, voor de zorg- en welzijnsbrede sector. Deze bekostiging moet een blijvende inzet op leren en ontwikkelen voor de lange termijn zeker stellen.
3. Deze nieuwe subsidieregeling volgt op de Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Personeel Ziekenhuiszorg (KIPZ). Een vervolg op de KIPZ is nodig vanwege de behoefte om het financieel beheer te verbeteren en rechtmatigheid ten aanzien van staatssteun beter te borgen.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

De rapporten van de WRR en de SER concludeerden dat momenteel ongeveer één op de zes werknemers - exclusief zzp'ers - in zorg en welzijn werkt. Als er niets gebeurt zal er in 2040 één op vier werknemers werkzaam moeten zijn in de zorg. Zo kwam er breed politiek draagvlak om ernaar te streven om met een verhouding van één op zes werknemers in de zorg toch goede, betaalbare en toegankelijke zorg.

De subsidieregeling KIPZ is voor 2024 éénmalig onder dezelfde voorwaarden verlengd. Aan verlenging van de KIPZ voor het subsidiejaar 2024 zijn staatssteunrisico's verbonden.

c) Wat is de omvang van het probleem?

Deze subsidieregeling is een nieuwe regeling, maar borduurt voort op de eerdere KIPZ-subsidieregeling van de afgelopen jaren. Het doel van de voorgangers en voorliggende regeling ligt in het oplossen van probleem 1: de arbeidsmarktproblematiek. Die is MSZ-sectorbreed en raakt naast ziekenhuizen en UMC's nog andere msz-instellingen (+/- 200). In verlengde van voorgaande regelingen is daarom € 119.197.399 beschikbaar gesteld.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Uit de Evaluatie van de KIPZ-subsidieregeling is gebleken dat ziekenhuizen en klinieken groot belang hechten aan de beschikbaarheid van geormerkte middelen voor leren en ontwikkelen. Daarnaast is in de Evaluatie aanbevolen om te verkennen of er andere manieren zijn om op een doelmatige en doeltreffende manier het strategisch opleiden binnen ziekenhuizen en klinieken blijvend te verankeren. Eén van de denkrichtingen is om thema's vooraf beter te duiden en te verbinden aan inhoudelijke vraagstukken, zoals leer- en ontwikkelimpuls te richten op transities in de zorg en toekomstbestendigheid.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Naast de context, zoals beschreven onder a, is er ook een inhoudelijk argument voor overheidsinterventie. In de MSZ-sector staan de marges en volumes onder druk. Dit leidt tot het risico dat investeringen in het opleiden van personeel voor de langere termijn onder druk komen te staan.

Ziekenhuizen beconcurreren elkaar op het aantrekken van beschikbaar personeel, terwijl juist een investering nodig is in het opleiden van meer personeel. Daarom hebben partijen rond de Medisch Specialistische Zorg afgesproken om een deel van de KIPZ-middelen uit het kader "apart te zetten", zodat ziekenhuizen meer ruimte krijgen en nemen om de noodzakelijke investeringen te doen. Deze redenering voor het opleiden van gespecialiseerd personeel geldt eveneens voor bij- en nascholen van personeel. Met een subsidie waarmee geld van de sector wordt herverdeeld onder de deelnemers onder de voorwaarde dat zij invulling geven aan het strategisch opleidingsbeleid, wordt het hiervoor genoemde risico tegen gegaan.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Doel van deze Subsidieregeling is om ziekenhuizen, universitair medische centra (hierna: UMC's) en zelfstandige klinieken die medisch specialistische zorg leveren te stimuleren de benodigde investeringen in het opleiden en scholen van personeel te realiseren. Opleiden met oog voor thema's zoals sociale en technologische innovatie, werk anders inrichten en meer werkplezier, duurzame inzetbaarheid en domein overstijgend samen werken in de regio staat centraal. Het belang van deze investeringen in het opleiden van zorgpersoneel binnen de medisch specialistische sector is met de huidige personeelsopgave onverminderd groot.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

Sustainable Development Goals 3: Goede gezondheid en welzijn, SDG 4: kwaliteitsonderwijs, Thema brede welvaart: Onderwijs en opleiding, leven lang ontwikkelen.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Voor ziekenhuizen en klinieken is het belangrijkste uitgangspunt dat geormerkte middelen beschikbaar zijn én blijven voor (strategisch) leren en ontwikkelen. In de Evaluatie van de KIPZ zijn de volgende kansrijke aangrijpingspunten genoemd als opties om op een doelmatige en doeltreffende manier het strategisch opleiden binnen ziekenhuizen en klinieken blijvend te verankeren.

- Opzetten van een O&Ofonds waar werkgevers en werknemers budget inleggen. Sociale partners (werkgevers- en werknemersorganisaties) bepalen de thema's voor opleiding en ontwikkeling en geven deze thema's een gerichte impuls. Vanuit fondsen is er een meer centrale regie op de inzet van het budget.
- De middelen te laten terugvloeien in het macrokader MSZ (tarieven). Partijen gaan gezamenlijk in overleg over de wijze waarop de middelen terecht komen bij ziekenhuizen en klinieken.
- Subsidieregeling als financieel instrument voor tijdelijke impuls voor strategisch opleiden met duidelijke thema's die verband houden met inhoudelijke vraagstukken, zoals de transitie in de zorg te stimuleren en toekomstbestendigheid van de zorg waarborgen.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

- Opzetten van een O&O fonds leidt tot staatseunrisico's bij overheveling van de middelen van VWS-begroting naar een O&O fonds.
- Gezien het tijdspad en IZA-afspraken is uitwerking in de tarieven niet meer mogelijk.
- Met het veld is besproken dat een subsidieregeling overeenkomstig de AGVV de enige mogelijkheid was om de middelen geormerkt weg te zetten. Deze optie is dan ook het meest kansrijk.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

Het betreft een voortzetting van een eerder ingezet subsidie-instrument. Via subsidievoorwaarden is er meer zekerheid dat de middelen ook aan het beoogde doel worden uitgegeven.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

Verwacht resultaat is dat dit zal bijdragen aan de toegankelijkheid, kwaliteit en toekomstbestendigheid van de zorg met de beperkt beschikbare mensen en middelen. De verwachte effecten zullen zijn het behoud van personeel, verhoogde opleidingsbereidheid, een professionaliseringslag bij organisaties en meer samenwerking binnen en tussen instellingen.

b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

1. Het adviescollege toetsing regeldruk toetst op administratieve lasten;
2. DUS-i voert een uitvoeringtoets uit;
3. Internetconsultatie;
4. Staatssteuntoets.

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

De subsidieregeling beoogt werkgevers financieel te ondersteunen bij het strategisch opleiden van om zo zorg toegankelijk te houden door in te zetten op thema's zoals sociale en technologische innovatie, werk anders inrichten en meer werkplezier, duurzame inzetbaarheid en domein overstijgend samen werken in de regio door middel van een veelzijdig aanbod van strategisch opleiden.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

Doordat deze subsidieregeling moet voldoen aan de voorwaarden van de AGVV, leidt dit ertoe dat alleen opleidingsactiviteiten worden gesubsidieerd die een stimulerend effect bewerkstellingen. Daarnaast vraagt de AGVV ook een verplichte cofinanciering van 50%. Subsidieontvangers moeten een deel van de opleidingsactiviteiten dus zelf bekostigen. Dit draagt bij aan de doeltreffendheid en de doelmatigheid.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

- Risico dat nationaal bindende opleidingen aangevraagd worden. Voor het veld is De AGVV bevat een uitsluitingsgrond voor subsidiëring: het mag niet gaan om opleidingen om aan nationaal bindende opleidingsnormen te voldoen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan landelijke eisen op het gebied van opleiden die noodzakelijk zijn om BIG-geregistreerd te blijven. Wanneer een opleiding verplicht is en deze dus ook zonder subsidie gevolgd zou zijn (ongeacht wie dat financiert), valt dat niet onder een opleiding die onder de AGVV gesubsidieerd kan worden. Voor de kosten van deze opleidingen wordt dan ook geen subsidie verstrekt op grond van de SO-MSZ.
- Risico dat gedeclareerde kosten niet conform AGVV zijn. Voor het veld is Werkplekklaren een belangrijk onderdeel van de regeling. Als gevolg van de AGVV en Kaderregeling subsidies geldt dat verantwoording op basis van werkelijke kosten moet plaatsvinden en niet gewerkt kan worden met gemiddelde uren. In het kader van Werkplekklaren dient nader onderzocht te worden of de gedeclareerde en gerealiseerde uren voldoende betrouwbaar kunnen worden geadmistreerd, verantwoord en vastgesteld op basis van door de sector gehanteerde tijdschrijfsystemen (leermanagement en roostersystemen, e-modules en werkplekapplicaties).

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

De KIPZ-subsidieregeling is op 27 januari 2022 geëvalueerd. De aanbevelingen worden meegenomen. De uitwerking vergt meer tijd. Voor 2027 en verder wordt verkend hoe een meer structurele bekostiging van opleiden en scholing eruit moet zien, voor de zorg- en welzijnsbrede sector.